

Voorzitter, leden van deze commissie,

Dank dat ik vandaag de mogelijkheid krijg om in te spreken in het kader van een nieuw interprovinciaal wolvenplan. Dat doe ik als burgemeester van Steenwijkerland. Een gemeente met steden en dorpen en bovenal ook met een groot buitengebied met veel boerenbedrijven. Maar ik sta hier ook met volledig mandaat namens de burgemeester van de gemeente Staphorst.

Er bestaat geen twijfel over: de wolf rukt op. De cijfers – verzameld door BIJ12 – liegen er niet om: het aantal 'schademeldingen' loopt fors op. Als we achter die harde cijfers kijken, dan zien we enorm veel emotie. Ik wil u meenemen in de gesprekken die ik met boeren en ook met veeartsen in mijn gemeente heb gehad toen zij hun door de wolf gedode schapen aantreffen. Ik wil u mijn visie geven op de in de brief en in het oude protocol genoemde bestuurlijke bevoegdheden en ik meld u nu al dat die bevoegdheden veel te kansrijk worden ingeschat.

Ik heb de boeren gevraagd of zij vandaag gingen inspreken. De wil was er, maar desondanks waren ze er helder over. Door recente bedreigingen aan hun adres durven ze hier niet te staan.

Uw wolvenbrief benoemt de maatschappelijke onrust en ik kan u melden dat dit in mijn gemeente en in Staphorst fors aan het groeien is. Er is een toenemend gevoel van onveiligheid. Er is angst om de wolf in de vrije natuur tegen te komen en boeren hebben de terechte vrees voor het leven van hun vee. De brief heeft het over incidenten. Maar kun je nog spreken over een incident als je de aantallen van BIJ12 ziet? We zijn dat station echt al gepasseerd. In de brief worden veel dilemma's beschreven, maar nog weinig concrete oplossingen geboden.

De vraag om actualisatie van het oude protocol naar de tijd van nu juichen mijn collega uit Staphorst en ikzelf meer dan toe. Ik wil daarbij een aantal punten meegeven, ook als het gaat om verwachtingen naar onze samenleving, naar onze inwoners en onze boeren.

Een van die verwachtingen betreft het wolfwerende raster. Door de boeren en dierenartsen die ik heb gesproken wordt dit preventiemiddel in grote mate betwijfeld en leert hun ervaring, aangetoond met foto's, dat de wolf dit raster boven of onder weet te passeren, de schapen erin drijft en ze doodt. Dierenartsen wisten mij casussen te benoemen waar schapen hebben overleefd juist omdat er geen raster was. Deze praktijkervaringen zijn waardevol om mee te nemen.

Een andere verwachting betreft het ingrijpen. Door de wettelijke bescherming van de wolven, kan dat alleen in uiterste gevallen, zo staat in de brief. Dat is een te eenvoudige weergave van de werkelijkheid. Want afschot op basis van gemeentelijk noodrecht is in beginsel niet mogelijk! Behalve bij een zeer acuut, zeer ernstig gezondheids- of levensgevaar. En daar zit nu juist de crux weet ook mijn oud-collega uit Westerveld over mee te praten. Een zorgvuldig afgewogen besluit heeft in die casus geleid tot een burgemeester die zijn inwoners wilde beschermen tot een burgemeester in het verdachtenbankje. Overigens is de bevoegdheid van een burgemeester bij gevaarlijke honden wel geregeld.

Duidelijke afspraken, wetgeving en/of instructies wanneer de gemeentewet of bijvoorbeeld de politiewet basis kan zijn voor een interventie zijn echt nodig. Dan kunnen we ingrijpen vóórdát het te laat is en niet nadat het te laat is. Provincies en het Rijk zijn aan zet voor een goede en werkbare basis met instructies waarop de wolf, mocht het noodzakelijk zijn, kan worden verstoord, gevangen of gedood.

Ik kom tot slot nog even terug op waar ik mee begon. De keukentafelgesprekken die ik had met boeren en veeartsen. Het verdriet, de onmacht en het groeiende wantrouwen tegen de overheid over hoe zij met de wolf om moeten gaan, was verschrikkelijk om te zien. Na mijn bezoek aan hen ging oprecht het woord PTSS door mijn hoofd. In 1 casus zijn 30 schapen direct gedood en 30 door euthanasie door een dierenarts. 1 actie met 60 dode schapen. Het onderschrijft het belang van een actueel handelingsperspectief met concrete handvatten. Dat is mijn oproep aan u.